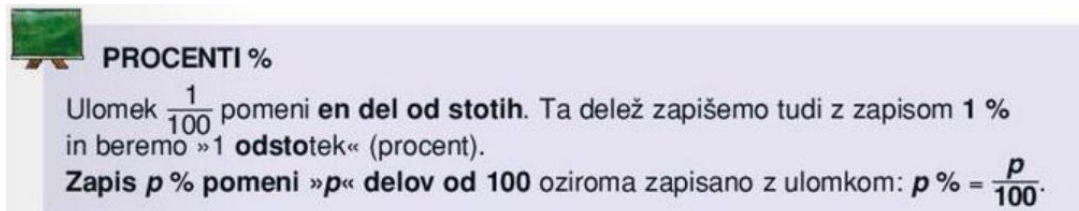


[Ponovitev:](#)

RAČUNANJE CELOTE IZ DELA CELOTE IN ODSTOTKA

1. Na hitro ponovimo:

- Kaj je odstotek?



PROCENTI %

Ulomek $\frac{1}{100}$ pomeni **en del od stotih**. Ta delež zapišemo tudi z zapisom **1 %** in beremo »1 **odstotek**« (procent).

Zapis **p %** pomeni »p« **delov od 100** oziroma zapisano z ulomkom: $p \% = \frac{p}{100}$.

p% od celote = del celote

- Kako iz deleža in celote izračunamo odstotek? $\frac{\text{del celote}}{\text{celota}} = ?$

Števec ulomka nam predstavlja del celote, imenovalac pa celoto $\frac{\text{del celote}}{\text{celota}}$.
Ulomek razširimo na imenovalac 100 in zapišemo v obliki odstotkov. Ko se ulomek ne da razširiti na imenovalac 100, števec delimo z imenovalcem in rezultat zaokrožimo na stotine.

Primer:

Od 50 posajenih zrn fižola je vzknilo 46 zrn. Koliko odstotkov zrn je vzknilo?

$$\frac{46}{50} = \frac{46 \cdot 2}{50 \cdot 2} = \frac{92}{100} = 92\% \quad \text{ali} \quad 46 : 50 = 0,92 = 92\%$$

- Kako iz odstotka in celode izračunamo del celote? $p\% \text{ od celote} = ?$

Spoznali smo dva načina:

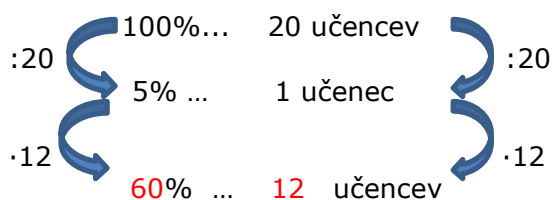
- s pomočjo ulomkov,
- s sklepanjem.

Primer:

V Lukovem razredu je 20 učencev, od tega je 60% fantov. Ano zanima, koliko fantov je to.

- Z ulomkom:
60% od 20 učencev je $\frac{60}{100}$ od 20 $\frac{60 \cdot 20}{100} = 12$.

- S sklepanjem:



2. Poglejmo še, kako iz odstotka in deleža računamo celoto.

$$p\% \text{ od } ? = \text{ del celote}$$

Primer 1: učbenik str. 184/2

V razredu je 6 odličnih učencev, kar je 25% učencev razreda. Koliko je vseh učencev v razredu?

Prav tako tudi to nalogo lahko naredimo na dva načina. Z računanjem z ulomki in s sklepanjem. Ker iščemo 100% moramo 25% pomnožiti s 4 in posledično tudi 6 nato pomnožimo s 4. Odgovor je 24 učencev.

Postopek z računanjem:

$$25\% \text{ od } \underline{\hspace{2cm}} = 6$$

- 25% spremenimo v ulomek $\frac{25}{100}$
- od zamenjamo z množenjem
- $\underline{\hspace{2cm}}$ zamenjamo z neznako x

$$\frac{25}{100} \cdot X = 6$$

rešimo enačbo

$$X = 6 : \frac{25}{100}$$

cele spremenimo v ulomek, deljenje spremenimo v množenje

$$X = \frac{6}{1} \cdot \frac{100}{25}$$

krajšamo in spremenimo v cele, če se da

$$X = 24$$

Odg: V razredu je 24 učencev. (NE POZABI, vsaka besedilna naloga potrebuje odgovor !!!)

3. Utrjevanje

Pomagaj si z zgornjim rešenim primerom. Lahko se zgleduješ tudi po rešenem primeru 4 učb str. 182.

Rešuješ naslednje naloge.

- Učbenik stran 184 naloga 1. Naredi vsaj 3 primere.
- Učbenik stran 184 naloga 3.
- Učbenik stran 184 naloga 7.

Naloge lahko rešuješ s sklepanjem ali z enačbo. V obeh primerih zapiši celoten postopek reševanja.

Zdaj zagotovo že dobro obvladaš odstotke.

Nakupovanja s podražitvami in pocenitvami bodo sedaj prava zabava ☺

SE ŽE VESELIM TVOJIH FOTOGRAFIJ, DA VIDIM, KAKO TI JE USPELO ;)